

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. évi január hó 20. és március 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2013. évi december hó 18. napján kihirdetett 1.B.411/2012/37. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

IV. r. és VI. r. vádlottak bűncselekményének helyes megnevezése hivatali vesztegetés büntette.

II. r., IV. r. és VI. r. vádlottak feltételes szabadságra bocsátásának lehetősége - a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

IV. r. vádlottat előzetes mentesítésben részesíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma ...,
VI. r. vádlott vezetői engedélyének száma: ...

I n d o k o l á s :

A Nyíregyházi Törvényszék ítélete ellen az ügyész I. r. és V. r. vádlottak terhére eltérő jogi minősítés (Btk. 294. § (1) (3) bekezdés a/ pont ac/ alpont szerinti vesztegetés büntette) megállapítása, és a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést, míg II. r., III. r., IV. r., valamint VI. r. vádlottak vonatkozásában tudomásul vette az elsőfokú döntést.

I. r. vádlott jogorvoslattal élt a törvényszék ítélete ellen, azonban annak irányát nem jelölte meg. A védője felmentés, másodlagosan a büntetés jelentős enyhítése végett jelentett be fellebbezést, amit a másodfokú nyilvános ülésen úgy egészített ki, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére tett indítványt.

II. r. vádlott és a védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése céljából éltek perorvoslattal. A védő a másodfokú eljárásban sürgősségnek

tartotta a börtönbüntetést, és a bűncselekmények csekély súlyát értékelve elegendőnek vélte pénzbüntetés alkalmazását a büntetési cél érvényre juttatásához.

III. r. vádlott az elsőfokú ítélet ellen szintén jogorvoslattal élt, azonban irányát nem jelölte meg. Védője elsősorban felmentést célozva jelentett be fellebbezést, de másodlagosan a büntetés enyhítését kérte. Az ítéletében előadott perbeszédében pontosította a jogorvoslatának célját, és elsősorban bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányából történő felmentésre tett indítványt. Rámutatott továbbá arra, hogy az elsőfokú ítélet belső arányossága sérült, ezért harmadsorban a büntetés jelentős enyhítésére is lehetőséget látott.

IV. r. vádlott és a védője az ítélet kihirdetésekor három napot tartottak fenn. A vádlott ezen idő alatt a felmentése végett jelentett be fellebbezést, míg a védője jogorvoslati jogával nem élt.

V. r. vádlott 3 nap fenntartását követően nem élt jogorvoslattal, míg a védője felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A IV. és az V. r. vádlottak meghatalmazott védője, aki V. r. vádlott vezető védője utóbb, mindkét vádlott vonatkozásában a jogorvoslatok részletes írásbeli indokolását adta, amelyhez mellékletként csatolta Fényes Péter igazságügyi médiatechnikai szakértő véleményét a lehallgatások hanganyagának vizsgálatával kapcsolatban. Indokolásában rámutatott arra, hogy a „lehallgatási anyag a vád szelektálása alapján nyilvánvalóan koncepciózus szempontok alapján kerül összeállításra, ezért mind a hazai, mind a strasbourgi joggyakorlat lehetőleg kerülendőnek tartja azt a szituációt, hogy a büntetőjogi felelősség kérdése kizárólag a lehallgatási anyagra legyen építve”.

Megismételte aggályát abban a körben, hogy a lehallgatási anyag felhasználása az elsőfokú eljárásban nem törvényes, mivel manipulálásának lehetősége merült fel, ezért a bizonyítékok sorából való kirekesztésére tett indítványt az 5. tényállási pont vonatkozásában.

I. r. vádlott védője tudomást szerezve Fényes Péter igazságügyi szakértő véleményéről - az ítéletétől 2015. január 19. napján érkezett fellebbezés indokolásában - e szakértő megidézését, és meghallgatását indítványozta a másodfokú eljárásban, amelyet bizonyítási indítványként a 2015. január 20-i nyilvános ülésen fenntartott. Ezen indítványához csatlakozott a IV. és V. r. vádlottak vezető védője is.

IV. r. vádlott védője az írásbeli indokolásában vitatta e vádlottra rendelkezésre álló bizonyítékok meggyőző erejét, ezért bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt, de ugyanakkor előzetes mentesítését is kérte.

Itt szükséges utalni V. r. vádlott másik védőjének - Dr. Györffy Istvánnak - az ítéletétől 2015. február 18. napján érkezett írásbeli beadványára, amelyben a vezető védő perbeszédét kívánta kiegészíteni. E szerint vitatta azt, hogy Dr. Tóth Ildikó kirendelése jogszerű lett volna a Debreceni Városi Bíróságra, ugyanis vele szemben, mint a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság elnök-helyettese a munkáltatói jogokat az OIT gyakorolta. Így a

megyei bíróság elnökének kirendelése nem volt összhangban a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény vonatkozó és akkor hatályos rendelkezéseivel.

Ennélfogva álláspontja szerint a titkos információgyűjtés vonatkozásában nincs érvényes, a jogszabályoknak megfelelő bírói engedély, amely alapján annak eredménye bizonyítási eszközként nem használható fel. Kitért továbbá arra, hogy a 180/2004. (V.26.), valamint a 293/2010. (XII.22.) számú Kormány rendeletek értelmében jelen ügyben a titkos információ gyűjtésére ezen jogszabályokkal ellentétesen került sor, mert azt olyan szerv (NVSZ) folytatta le, amely arra nem jogosult, így ennek eredménye ezért sem használható fel a büntetőeljárás során.

VI. r. vádlott a kiszabott büntetés enyhítését kérte fellebbezésében, míg a védője eltérő tényállás megállapítására tett indítványt, és a vádlott felmentését, másodsorban a büntetés enyhítését célozva élt perorvoslattal.

Az ítélet tábla a részben többirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében nyilvános ülésen bírálta felül, alkalmazva a Be. 361. §-ának (1) bekezdésében írtakat, elutasítva az érintett védők tárgyalás tartására és Fényes Péter igazságügyi szakértő meghallgatására tett bizonyítási indítványát.

Ennek indoka az, hogy a titkos információgyűjtésnek a jelen büntetőügyben bizonyítékként felhasznált hanganyagának részletes vizsgálata informatikai, hangtechnikai aspektusból az elsőfokú eljárásban megtörtént, figyelemmel a védelem felkérésére készült magánszakértői véleményekre is. A törvényszék e körben meghallgatta a tárgyaláson az általa kirendelt igazságügyi szakértőket, és a szakvéleményt előterjesztő személyeket, mint tanúkat, a hanganyag esetleges manipulálásával kapcsolatban. Elfoglalt álláspontjukat az elsőfokú ítélet 38-40. oldala részletesen tartalmazza.

Fényes Péter által rögzítettek csak megerősítik már az elsőfokú eljárásban ismert tényeket, a hangfelvételeken manipulációs nyom nem mutatható ki (8. sorszámú irat).

Megjegyzendő e körben, hogy a törvényszéken ismertetésre került a lehallgatási hanganyag a vádlottak előtt. Egyikük sem tett észrevételt azzal kapcsolatban, és fel sem vetették, hogy a hangfelvételek tartalmát manipulálták volna.

Mindezek miatt az ítélet tábla a bizonyítás továbbfejlesztését, tárgyalásra való áttérést nem tartotta szükségesnek, ezért a bizonyítási indítványt elutasította.

Itt kell foglalkozni Dr. Győrffy Istvánnak, V. r. vádlott másik védőjének felvetéseivel:

A cselekmények időpontjában hatályos, és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 40. §-ának (2) bekezdése értelmében az OIT nevezi ki, és vezetői tisztségéből menti fel a megyei bíróság elnökét és elnökhelyettesét.

Dr. Tóth Ildikónak a Debreceni Városi Bíróságra, mint nyomozási bírónak a kirendelésére nem a megyei bíróság elnökhelyetteseként, hanem mint „beosztott” bíróként került sor. Az idézett jogszabály 20. §-a rögzíti azt, hogy a bíró más bírósághoz történő kirendelésére vagy áthelyezésére az OIT, ha a kirendelés vagy az áthelyezés a megyei bíróság és az

illetékességi területén működő helyi bíróság között vagy a megyei bíróság illetékességi területén működő helyi bíróságok között történik, a megyei bíróság elnöke jogosult. Ebből következően Dr. Tóth Ildikó Debreceni Városi Bíróságra történő kirendelése jogszerű volt.

A jelen ügyben a lehallgatást a 293/2010. (XII.22.) számú Kormány rendelettel létrehozott Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) végezte. Az idézett rendelet 6. §-ának (1) bekezdése értelmében az NVSZ felderítő tevékenységét a nyomozás elrendeléséhez szükséges gyanú megállapításáig vagy kizárásáig folytatja.

Az 1/A. § (2) bekezdése deklarálja, hogy a Kormány a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervként az NVSZ-t jelöli ki.

Az NVSZ számára nincs törvényileg megtiltva, hogy lehallgatást a bűnfelderítési feladatának ellátásakor nem végezhet. E körben utalni szükséges arra, hogy a nyomozás elrendelését megelőző szakaszban alkalmazott titkos információszerzés döntően a Rtv., illetve Nbtv. szabályai szerint folyik.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla nem látott törvényes lehetőséget a lehallgatási anyagnak a bizonyítékok köréből való kirekesztésére, melyet a védők indítványoztak.

A másodfokú bíróság a felülbírálata során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást az eljárási szabályok betartásával folytatta le. Beszerezte a büntetőügy eldöntéséhez szükséges és releváns bizonyítékokat, szem előtt tartva a vádlottak védekezését. Ennek érdekében igazságügyi szakértői bizonyítást is folytatott. Az így rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, értékelte. Indokolási kötelezettségét a szükséges mértékig teljesítette. A titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználásával kapcsolatban kifejtetteket az ítélet tábla osztotta, ekként nem értett egyet a védelmi érvelésekkel.

A tényállás megalapozott, azt csupán a másodfokú nyilvános ülésen I. r. vádlott által benyújtott új dokumentumokra figyelemmel az I. r. vádlott személyi körülményeit illetően szükséges kiegészíteni a következőkkel:

I. r. vádlott súlyosan fogyatékos egészségi állapotú édesanyját ápolja, amiért a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala gondozási díjat állapított meg a részére 2014. január 23. napjától határozatlan időre havi nettó 26 500 forint összegben.

Ezzel - a Be. 351. §-ának (1) bekezdése alapján - a törvényszék által megállapított tényállás a másodfokú eljárásban irányadó.

Az elsőfokú ítélet indokolása részben elírások miatt helyesbítendő:

A 22. oldal 2. bekezdésében a „nem nehéz kitalálni, hogy a nem a véletlen egybeesésről van szó” mondatrész mellőzendő. Ezen okból helyette az rögzítendő, hogy ... arra volt következtetés levonható, mely szerint....

A 24. oldal 3. bekezdésének utolsó előtti mondatában eljárási főszabály, a helyes kifejezés. Ugyanezen oldal 4. bekezdésében a Be. 38. § (1) bekezdés d/ pont a megfelelő jogszabályhely.

A 25. oldal 1. bekezdésében a nyomozati iratok 711. és 713. lapszáma a pontos hivatkozás. Ugyanezen oldal 3. bekezdéséből mellőzendő a „Nem igényli Tigran Petroszjan vaslogikáját” szubjektív megjegyzés, valamint az ezt a bekezdést követő mondatokból a „nem lehet véletlen, hogy” kitélt is.

A 31. oldal 2. bekezdésében a tanú neve helyesen

A 32. oldal 2. bekezdésének utolsó előtti mondatában a hivatalos feljegyzés a nyomozati iratok 812. oldalán található.

A 34. oldal 3. bekezdésében az ügyvéd neve Lovácsiné dr. Takács Katalin.

A 293/2010. (XII.22.) Korm. rendelettel jött létre a Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ).

Az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott bűnösségére okszerű következtetést vont le. Itt jegyzi meg az ítéletábra azt, hogy e körben nem kizárólag a lehallgatási anyag állt bizonyítékként a törvényszék rendelkezésére, hanem tanúvallomások és egyéb okirati bizonyítékok is, amelyek megnyugtatóan igazolták a vádlottak cselekményét, büntetőjogi felelősségét. Az elkövetett bűncselekmények jogi minősítése helyes és törvényes, az mindenben megfelel a kialakult bírói gyakorlatnak.

Szükséges utalni arra, hogy a vádhatóság az elsőfokú ítélet 5. tényállásában írtak eltérő minősítését a bizonyítékok máskénti értékelésével, a törvényszék bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét támadva kívánta elérni, ahogy az érintett vádlottak és védőik a felmentést célzó fellebbezésüket.

Megalapozott tényállás esetén azonban az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékoknak a másodfokú bíróság részéről történő eltérő értékelése a törvény erejénél fogva kizárt (Be. 351. § (1) bekezdés).

Ebből következik, hogy az ügyészség, továbbá az érintett vádlottak és védőik eltérő irányú jogorvoslata, amely egyrészt eltérő jogi minősítést, másrészt esetlegesen bizonyítottság hiányában történő felmentést céloztak, nem foghattak helyt.

A törvényszék a Btk. 2. §-ában írtakra figyelemmel megvizsgálta, hogy a vádlottak cselekményeit az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogi szabályokat, avagy az elbíráláskor életben lévő Btk-t alkalmazva bírálja el. Helyesen foglalt állást, miszerint a 2012. évi C. törvény rendelkezései biztosítanak enyhébb elbírálást valamennyi vádlott esetében. Ennek megfelelően I. r. vádlott hivatalos személyi minősülése a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontján alapul.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az ítéletben írt „rég és új Btk.” megjelölés helytelen, ennek keveredése pontatlanságokat és zavart okoz a határozat olvasásakor és értelmezésekor.

A hatályos büntető anyagi jogi törvény a Btk., míg a korábban hatályban volt jogszabályt csak a számával kell megjelölni (1978. évi IV. törvény), ezáltal válik követhetővé, és mindenki számára egyértelművé, hogy a bíróság éppen melyik jogszabályra hivatkozik, illetve melyik jogszabályt alkalmazza.

A törvényszék IV. r., valamint VI. r. vádlottak esetében pontatlanul nevezte meg a terhükre megállapított bűncselekményt, mivel az mindkettőjükénél hivatali vesztegetés, ezért ezt a másodfokú bíróság korrigálta.

A törvényszék többségében helyesen tárta fel a vádlottak javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket.

III. r. vádlott érdemi vallomást nem tett, míg IV. és V. r. vádlottak végig tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését. Így értelemszerűen „a részbeni beismerő vallomás” egyikük esetében sem lehet enyhítő körülmény, amit az ítélet tábla ezen vádlottak esetében mellőzött.

Ugyancsak nem lehet a büntetés kiszabásánál az enyhítés irányába ható körülmény az, hogy V. r. vádlott megbízói az ügyvédi tevékenységével elégedettek voltak.

A törvényszék ezen megjegyzését (ítélet 43. oldal 4. bekezdés) mellőzi az ítélet tábla.

E vádlott büntetlen előélete szintén nem enyhítő körülmény.

A vádlottakkal szemben kiszabott büntetések megfelelően differenciáltak. Jól tükrözik a cselekmények elkövetése és az elbírálásuk között eltelt időmúlást, ami nyomatékkal került valamennyi vádlott esetében a javukra értékelésre. A bűncselekmények tárgyi súlyával összefüggésben kellett figyelemmel lenni az elsőfokú ítélet 43. oldalának 3. bekezdésében írtakra, tehát az elkövetés konkrét körülményeire, valamint a tényleges következményekre. A kiszabott büntetések igazodnak a vádlottak társadalomra veszélyességéhez, a megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, szükségesek, de egyben elegendőek is a Btk. 79. §-ában írt büntetési cél eléréséhez. Ennek következtében I. r., továbbá V. r. vádlottak esetében a büntetés súlyosítását célzó ügyészi jogorvoslat, míg a többi érintett vádlott vonatkozásában részben a büntetés enyhítése érdekében előterjesztett perorvoslatok nem vezethettek eredményre.

Az ítélet belső arányossága sem sérült, és a pénzbüntetések alkalmazásakor az elsőfokú bíróság megfelelően figyelemmel volt az elkövetők vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaira.

Korrupciós jellegű bűncselekmények esetében általában a bíróságok nem alkalmazzák az előzetes mentesítés kedvezményét. Jelen esetben az ítélet tábla IV. r. vádlott esetében eltért ettől a gyakorlattól.

A Btk. 102. §-ának (1) bekezdése a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén lehetővé teszi a bíróság számára azt, hogy az elítéltet előzetes mentesítésben részesítse, ha erre érdemes.

IV. r. vádlott ezidáig büntetve nem volt, pénztárosként egy benzinkútnál dolgozik. Az előzetes mentesítés nélkül munkáját elvesztené, mely a büntetés célján túlmutató hátrány lenne, ezért az időmúlást is szem előtt tartva őt az ítélet előzetes mentesítésben részesítette.

A törvényszék II. r., IV. r. és VI. r. vádlottak szabadságvesztés büntetésének végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. Ez törvényes és helyes a próbaidő tartamának a meghatározása is. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság elmulasztotta feltüntetni a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontját arra az esetre, ha sor kerül a végrehajtás elrendelésére. Ezt a másodfokú bíróság pótolta, figyelemmel a Btk. 38. §-a (2) bekezdésének a/ pontjára.

A leírtakra tekintettel az ítélet II. r., IV. r. és VI. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 372. §-ának (2) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét megváltoztatta, míg a további vádlottak tekintetében az egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit illetően a Be. 371. §-ának (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Végezetül feltüntette I. r. vádlott megváltozott személyazonosító igazolványának a számát, illetve VI. r. vádlott esetében rögzítette a vezetői engedélyének számát, mivel időközben személyazonosító okmányának érvényességi ideje lejárt és ezzel a közokirattal igazolta magát.

Debrecen, 2015. évi március hó 10. napján

. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 1.B.411/2012/37. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal valamennyi vádlott tekintetében jogerős, és II. r., IV. r., VI. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

D e b r e c e n , 2015. évi március hó 10. napján

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.

